

ІНТЕРНЕТ-ФОРУМ – ЯК ЗАСІБ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПОГЛЯДУ НА РЕЦЕНЗУВАННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ

к.т.н., проф. РАЕ, Козубцов І.М.

Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації НТУУ «КПІ»
вул., Московська 45/1, м. Київ 01011. E-mail: kozubtsov@mail.ru

Запропонована ідея рецензування на сторінках Інтернет-форумів запобігає появі плагіату в джерелах вільного доступу, забезпечується відкритість рецензування наукового результату.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливим науковими завданнями. Інтернет все глибше з кожним днем оволодіває інформаційним простором суспільства, яке стає немислиме без його існування. Інтернет містить в свою чергу і позитивні і негативні властивості. Однією з позитивних є відкритість та доступність вчених до джерел наукової інформації. Існуючий редакційно-видавничий процес формалізований та тривалий, закритість не забезпечує реалізації головного принципу доступності кожного читача до наукової інформації

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Першими кроком ВАК України щодо впровадження Інтернет-простору в науковий світ є надання дозволу здобувачам в переліку використаних джерел робити посилання на електронні видання. Електронні публікації мають стати рівноправним видом наукової публікації порівнянню з традиційною паперовою. Правила і приклади в оформленні бібліографічних посилань на друковані матеріали в мережі Інтернет наведено в державному стандарті Росії [1]. ВАК РФ вимагає при оформленні наукових робіт користуватися даним стандартом.

Формулювання цілей доповіді. З впровадженням електронних видань потребує у формуванні принципово нових поглядів на рецензування статей, що друкуються у фахових виданнях на основі відгуку, розміщеного на Інтернет-сайті типу „Форум”. Висвітленню цього питання і присвячується ця доповіді.

Основний матеріал дослідження. Вимоги до рецензованих фахових видань ВАК України періодично змінює. Визначено формальну структуру наукової статті, від якої залежить цінність отриманого здобувачем результату наукового характеру. Рекомендований обсяг статті і як правило не перевищує певну кількість машинописних сторінок, надрукованих через інтервал, який встановлює індивідуально видавництво. Мінімальну та максимальну кількість сторінок повинен обирати сам автор наукової праці, керуючись принципом лаконічності та зрозумілості.

Обов'язковою умовою до розгляду статті є надання автором рецензії. Рецензентом може виступати фахівець з даної галузі науки з науковим

ступенем доктора наук. Зміст рецензії підтверджує, що стаття оригінальна, раніше не друкувалась в інших виданнях, містить нові матеріали і відповідає формальним вимогам [2], а отже стаття автора заслуговує на публікацію. Слід відмітити, що актуальність теми дослідження не повинна бути перепорою для видання. Бувають випадки, що актуальність теми не в змозі визначити ні рецензент, ні сам автор, оскільки дана наукова праця не була ще видана для ознайомлення суспільству. Особливо, якщо здобувач започаткував новий науковий напрям. Такі випадки бувають дуже рідко. Об'єктивно оцінити новизну нової міждисциплінарної предметної області може незалежна група спеціалістів з даної та суміжних областей. Звісно, що в процесі ознайомлення з науковим результатом здобувача виникають питання, пов'язані з багатьма причинами (обмеженістю об'ємом статті та задуманого ракурсу освітлення автором питань). Пропонується використовувати спеціалізовані Інтернет-форуми для додаткового рецензування. Така рецензія даватиме редактору видавництва повне уявлення про актуальність, новизну, зацікавленість читачів в даному матеріалі та необхідність її у виданні. За рахунок доступності до електронного матеріалу, розміщеного в Інтернет-просторі, зменшується ймовірність появи плагіату шляхом перевірки його по ключовим словам. Для обговорення та рецензування на сторінках Інтернет-форумі наукового результату викладати за сумісної згоди автора та видавництва в достатньому об'ємі, керуючись принципом лаконічності та зрозумілості. Цьому сприятиме міждисциплінарна науково-педагогічна компетентність вченого у формуванні нових знань за результатами дослідження. Щоб застерегтися від випадків ганебної поведінки деяких осіб на форумі, а ймовірність виникнення такого є, слід вести попередню перевірку таких повідомлень на Інтернет-форумах.

Висновки з даного дослідження. Запропонована ідея рецензування запобігає появі плагіату в джерелах вільного доступу, забезпечує відкритість рецензування наукового результату. Таким чином реалізовується головний принцип доступності кожного читача до наукової інформації [3].

Література

1. ГОСТ Р 7.0.5–2008 Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая ссылка. Общие требования и правила составления // Национальный стандарт Российской Федерации. М.: Стандартинформ, 2008. – 100 с.

2. Про підвищення вимог до фахових видань, внесених до переліків ВАК України [Електронний ресурс] // Президія Вищої атестаційної комісії України Постанова 15.01.2003 N 7-05/1. – Режим доступу URL: http://www.nbuv.gov.ua/law/03_vak1.html.

3. Козубцов И.Н. Интернет как информационно-коммуникационная технология в научно-информационной практике библиотек. [Електронний ресурс] // Научный электронный архив академии естествознания. – Режим доступу URL: <http://www.econf.rae.ru/pdf/2011/08/496.pdf>.